



ע"פ 21389/05/18 - מדינת ישראל נגד עופר בר לוי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 21389-05-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

מדינת ישראל
באמצעות רשות הטבע והגנים הלאומיים

המעוררת

עופר בר לוי
ע"י ב"כ עו"ד רפאל פריג'

נגד
המשיב

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט דב פולוק) מיום 25.3.18 בת"פ

30310-06-17.

כללי

1. אשמת המשיב נקבעה על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של ציד חית בר מוגנת וללא רישיון ציד ובעבירה של החזקת חיות בר מוגנת לפי החוק להגנת חיות הבר, התשט"ו-1955. בית משפט קמא נמנע מהרשעתו והטיל עליו 120 שעות של"צ. הערעור מופנה כנגד ההימנעות מהרשעה וכנגד קולת העונש.

2. ואלה המעשים: במועדים רבים במהלך שנת 2016 עסק המשיב בציד נחשים ללא היתר כדון, בכך שפרסם עצמו באמצעי פרסום כלוכד נחשים והוזמן ע"י לקוחות שונים ללכוד נחשים מבלי שהיה לו היתר לכידה וקיבל תמורת שירות זה סכומי כסף כנגד חשבוניות מס של חנות לציד ספורט השייכת לאביו. נחש הוא חית בר מוגנת. המשיב הציג עצמו בפני לקוחותיו כלוכד נחשים מורשה, בין היתר, במועדים הבאים: ביום 5.5.16 בהר אדר לכד המשיב נחש צפע גדול תמורת סך של 1,000 ₪; ביום 9.5.16 לכד המשיב נחש זעמן מטבעות בחדר מדרגות בירושלים ודרש סך של 1,200 ₪ וקיבל לבסוף 400 ₪; ביום 22.6.16 עסק המשיב בלכידת נחש בבית בירושלים ללא הצלחה בלכידה תמורת 1,200 ₪; ביום 5.7.16 הוזמן המשיב ע"י פקחית מטעם המאשימה לביצוע לכידת נחש במעלה אדומים ואמר כי עבור שירות זה יגבה סך של 750 ₪. בחיפוש בתיקו, ברכבו ובביתו של המשיב במעלה אדומים ביום 4.7.16 נמצאו, בין היתר, ציוד לכידה, פיתיון בשר, שק ציפית, מוט לכידה, מלכודות מכרסמים, מלכודות קפיציות, וו לכידה וצבת.



טענות הצדדים

3. המערערת עותרת להרשעת המשיב בעבירות בהן הודה ולהשתת קנס כספי משמעותי, העולה בהרבה מעל לכספים ששלשל המשיב לכיסו, וכן להתחייבות עצמית להימנע מעבירה למשך שלוש שנים. המערערת הדגישה בטיעוניה כי פגיעה בחיות הבר הנה תופעה ההולכת וגוברת, שנזקיה רבים, היא עשויה לשבור את המאזן האקולוגי הקיים בטבע ולפגוע בסופו של דבר באנושות כולה. במקרה דנן אין כל הצדקה להימנעות מהרשעה. מכתב האישום עולה כי המשיב התנהל באופן עקבי וסדרתי והפר את החוק פעם אחר פעם באופן המסוכן לציבור ולחית הבר המוגנת, הוא גבה כספים וסכומים מופרזים תוך ניצול מצוקתם של הפונים אליו ותוך עשיית שימוש פסול בחשבונות מס של עסק שאין לו כל קשר אליו, באופן המלמד על זלזול מתמשך בחוק. כמו כן, המשיב במעשיו פגע בפרנסתם של לוכדים בעלי רישיון כדין. הגנה על חיות הבר כוללת לא רק אכיפה והבאה לדין של הפוגעים בהם, אלא גם הסדרת הציד ברישיונות והיתרים מתאימים. מטרתה של הרשעת מי שצד חיות בר באופן בלתי חוקי הנה הרתעה והצבת תמרוך אדום בזהר וברור שישלול את התמריץ הכספי העומד לציידים שונים המתעלמים מהוראות החוק ומהפיקוח וההסדרה. המערערת הפנתה לכך שהמחוקק בעצמו אבחן בין עבירת קנס לבין זו המצדיקה הרשעה. סעיף 1 לצו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס - הגנת חיות הבר), התשמ"ו-1986, קובע כי עבירת החזקת חית בר מוגנת ללא היתר, לפי סעיף 8(א)(3) לחוק, הנה עבירת קנס שלא תהווה פרט רישום במרשם הפלילי, בניגוד לעבירת הצייד, בה הורשע המשיב. במקרה דנן אין מקום להקלה כה משמעותית בדין המתחייב עם המשיב. כאמור, מדובר בהתנהלות חמורה, מודעת ומתמשכת מצדו. כמו כן, לא הוכחה פגיעה ממשית וקונקרטית שתיגרם למשיב בגין הרשעתו. לא הוכח כי הרשעה תימנע את תיקוף רישיון התיווך שיש למשיב. כמו כן, לא הוכח כי קבלת רישיון ההדברה, בו חפץ המשיב, תושפע מכך. המערערת הפנתה לפסיקה וטענה כי נקבע בה שבעניינם של רופא, רוקח וכבאי, יש להותיר את שיקול הדעת בדבר רישיון בידי הגורם המוסמך, ועתה ליישום פסיקה זו בעניינו של המשיב. המערערת עותרת גם להחמרת הענישה שהוטלה על המשיב. מדובר בעבירות שהן גם עבירות כלכליות שבוצעו תוך ניצול מצוקות של אנשים תמימים וגריפת סכומי כסף משמעותיים, באופן המצדיק הטלת קנס מרתיע ומשמעותי על המשיב והטלת התחייבות צופה פני עתיד להימנעות מעבירה למשך שלוש שנים. באה הפניה להחלטות בית משפט העליון לעניין אי הרשעה התומכות בעמדת המערערת. וכן, מקום שנאשם השיג טובת הנאה כתוצאה מביצוע עבירה, ניתן להטיל עליו קנס פי ארבעה, דהיינו, רואים בחומרה סיטואציה זו. הרתעה היא גורם נחוץ בעבירות אלה, מה עוד שמדובר במרמה ובמעשים חוזרים, ולא באה הצבעה על פגיעה חמורה וקונקרטית ועל כן יש מקום להרשעה, קנס והתחייבות.

ב"כ המשיב טען כי לא מדובר בציד חיות באמצעות כלי נשק חם ופגיעה סתמית בחיות. מדובר באדם שתחביבו הוא נחשים מזה שנים, כאשר הוא תופס נחש, לאחר שהוזעק לכך, הוא משחררו לאחר מכן בטבע. המשיב פנה לרשויות תקופה ארוכה לצורך השתתפות בקורס ללכידת נחשים ולא נענה. המשיב הודה מיד, פעולותיו נעשו בתום לב, הרשעה תהא קריטית עבורו ועלולה למנוע ממנו קבלת רישיון מדביר (המשיב נמצא בסוף ההליך לקבלת רישיון מדביר). מדובר בנזק קונקרטי ומוחשי ועתידו ייפגע. החלטת בית משפט קמא נכונה ואין להתערב בה. על כן יש לדחות הערעור.

המשיב הוסיף כי כיום הנו לומד הדברה, נמצא לקראת סיום, הוא לא פגע בזוחל אותו לכד ומאז 2014 הנו מנסה לקבל היתר כחוק, אך אין הסדר לכך.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המשיב עולה כי הינו בן 38 שנים, רווק, עבד בעבודות מזדמנות



לאורך השנים וכיום מנהל את חנות הספורט שנמצאת בבעלות אביו, ללא הרשעות קודמות. המשיב קיבל אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה על ביצועם. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם מתפקד, נורמטיבי, שביצוע העבירה אינו מאפיין את מהלך חייו. הומלץ על הטלת של"צ בהיקף של 120 שעות. כמו כן, הומלץ להימנע מהרשעתו, נוכח הערכת שירות המבחן כי הרשעה תשפיע על הארכת תוקפו של רישיון התיווך שניתן למשיב. כמו כן, המשיב נמצא כעת בלימודי הדברה ביתית ועל מנת לקבל רישיון מדביר עליו להסכים כי יעיינו במרשם הפלילי שלו.

דין

5. הכלל הוא כי משהוכחה אשמת נאשם בביצוע עבירה, יש להרשיעו. יחד עם זאת, ניתן להימנע מהרשעה או לבטלה במקרים חריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. ביסוד ההחלטה שלא להרשיע נאשם עומדים בעיקרם שיקולים שעניינם בשיקום הנאשם וכשמדובר בסוג עבירה שמאפשר לוותר על הרשעה בלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים (ר': ע"פ 3301/06 **יעקב ביטי נ' מדינת ישראל** (2006); ע"פ 2083/96 **כתב נגד מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997)). ההימנעות מהרשעה או ביטולה תיעשה במקרים חריגים: **"רק במקרים יוצאי דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה"** (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 341, 337 (1997)).

6. במקרה דנן, תנאי הלכת כתב אינם מתקיימים. כתב האישום בו הודה המשיב, מפרט שורת אירועים בהם עסק המשיב בציד נחשים שלא כדין וללא היתר. המשיב עשה כן במודע ולאחר תכנון מראש, שכלל פרסום עצמי שלו באינטרנט ובאמצעי המדיה. המשיב התחזה ללוכד נחשים ברישיון ובתמורה לפועלו שלשל לכיסו סכומי כסף נכבדים, שכנגדן המציא חשבוניות מס של חנות ספורט השייכת לאביו. לא מדובר באירוע חד פעמי אלא בהתנהלות המלמדת כי מעשי העבירות בוצעו על ידי המשיב כדרך עיסוק שרווח נאה בצדו. מעשיו של המשיב פגעו בחית בר מוגנת, שהוגדרה ככזו על ידי המחוקק, אשר אסר במפורש את הציד שלה. מעשיו של המשיב לא רק הפרו איסור זה, אלא גם פגעו בעיסוקם של מי שקיבל היתר ברישיון לציד זה. כמו כן, נלוותה להם סכנה אמיתית גם לציבור ולמשיב בעצמו, הן בזמן הלכידה והעמידה מול נחש ארסי והן בשל השחרור הלא מבוקר של הנחש בתום הלכידה. כמו כן, בעניינו של המשיב לא הוכח כי הרשעתו תוביל לפגיעה ממשית וקונקרטית בו באופן הגובר על האינטרס הציבורי שבהרשעה בעבירות דנן ואין די בטענה כללית שנכתבה בתסקיר שירות המבחן, לפיה "ככל הנראה" לא יחודש רישיון התיווך שלו או כי עיון במרשם הפלילי עשוי להוביל לכך שלא תינתן לו הכשרה לעיסוק כמדביר. לפיכך, עולה כי בנסיבות הענין הימנעות מהרשעה פוגעת באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה, ובכללם, הלימה והרתעה.

7. לפיכך, המשיב מורשע בעבירות אותן נקבע כי עבר. לעניין עונשו, מאחר שמדובר בערכאת ערעור, לא מצאנו מקום למצות הדין ולהתערב בגזר דינו של בית משפט קמא.

ניתן היום, י"ד שבט תשע"ט, 20 ינואר 2019, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב עצמו.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד